

Kanadský Slovák

ZA BOHA, NÁROD A SLOVENSKO

The Canadian Slovak

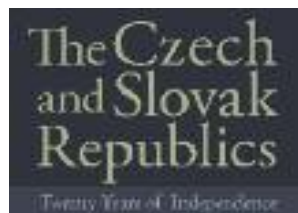
FOR GOD, NATION AND SLOVAKIA

Volume - ročník 75. číslo 3

4. február 2017

Cena / Price: \$1.75

Stolarik Presents Book on the Czech - Slovak Break

Prof. Stolarik points out how Slovakia's economic growth has astonished some historians, economists, and politicians.

Page 8

Informal Kapustnica Dinner Makes Slovak Connections

Page 8

Cesta do sovietskeho raja a späť

strana 6

Nesť ažujme sa

Pravda, nemáme všetko pokope ani za rohom. A rovnako sú medzi nami aj takí, ktorí od takejto bohatej a žičlivej ponuky bočia.

strana 7

Nezabudli ste si predplatiť Kanadský Slovák?

Choroba tohto storočia

Nezáleží kde a kedy, ale zvykli sme si klásť otázky, na ktoré vie málokto odpovedať. A rovnako nezáleží na akú tému, lebo ich hranice nemajú konca. Napriek tomu nám dobre padne, ak niekto vysloví aspoň názor na otázku, z ktorej máme v hlave „španielsku dedinu“.

Inaugurácia novozvoleného amerického prezidenta sa hneď spájala s kontroverznou akciou. Informácie o nej sa rýchlosťou blesku globálne rozšírili a neo-bišli ani slovenské médiá s ich vlastným vysvetlením či stanoviskom. Pochopiteľne, že ju odvysielala snáď každá televízna spoločnosť. Dav, prevažne mladých ľudí, protestoval proti novozvolenému prezidentovi tým, že búrlivo kráčal bočnými ulicami a ničil všetko, čo sa ničiť dalo. Rozbíjal okná, výklady a ak mal niekto, nedajbože, v tom čase a na tých miestach zaparkované svoje

auto, tak ho po ich pochode mohol dať rovno do šrotu. Bolo buď rozmlátené, alebo podpálené...

A čo ochrancovia spoločnosti? Stáli v kordónoch a chránili sa pred lietajúcimi kameňmi, molotovovými koktailmi a podomácky vyrobenými delobuchmi. Mediálne kamery zachytili policajta, ktorému po čele stekala krv. Demonstranti, z ktorých mnohí mali zamaskované tváre, rozsievali malú vojnu. A televízni komentári opisovali ulice, ktoré pripomínali filmové scény zobrazujúce stav po atómovej vojne. Ktorýsi dokonca poznamenal, že sú to iba mladí anarchisty, alebo snáď vyznávači nihilizmu, a že to pekné nie je... Keď už viacerí z členov polície pocítili, ako bolí úder kameňa, použili na rozohnanie davu slzotvorný plyn. V tom okamihu sa interpretácia televízneho spravodajstva otočila a kamery predstavovali „mierumilovných manifestantov“,

ktorí sa museli brániť pred drsnými útočiacimi policajtmi. Navyše zdôrazňovali, ako títo ľudia „demokraticky“ a právne vyjadrovali svoj nesúhlas... Snáď väčšina divákov pri obrazovkách iste nerozumela alebo nedokázala pochopiť toto divadlo, ako aj jeho obhajovanie. Ctený austrálsky čitateľ Kanadského Slováka to pomenoval ako „chorobu tohto storočia“.

Ale aj choroby sa musia liečiť, či aspoň je potrebné hľadať cestu k vyzdraveniu. Je isté, že každý má svoj recept. Mnohí ho však nechcú otvorene vyjadriť. Lebo si zvykli plávať s prúdom, prípadne nechcú byť verejne označovaní... A možno aj to je ďalšia „choroba tohto storočia“.

Julio Behal

www.kanadskyslovak.ca

Photo: Ondrej Mihal - Martin - Slovakia 2017

Kanadský Slovák

The Canadian Slovak

Visit our website at
Navštívte našu internetovú stránku na
www.kanadskyslovak.ca

Published every bi-weekly Saturday
(24 times a year)
Vychádza každú dvojtýždňovú sobotu
(24-krát do roka)
The newspaper is published with the
financial support through grants from the
Office for Slovaks Living Abroad
(www.uszz.sk) in the Slovak Republic
and from the Canada Periodical Fund –
Aid to Publishers from the Department of
Canadian Heritage.
Tieto noviny vychádzajú

 S finančnou podporou
**Úradu pre Slovákov
žijúcich v zahraničí**
(www.uszz.sk) na Slovensku a
z Kanadského fondu pre periodiká -
podpora vydavateľom z ministerstva
Kanadského dedičstva.

www.uszz.sk

- Informácia a žiadosť o osvedčenie Slováka žijúceho v zahraničí
- Adresár krajanských spolkov
 - Dotácie

Office for Slovaks Living Abroad

- Information and application for certificate issued to a Slovak living abroad
- Directory of expatriate associations
 - Grants

Subscription rates in Canada \$75,
United States \$100 and other countries
\$140. Please mail your cheque to the
editorial office.
Predplatné pre Kanadu \$75,
do Spojených štátov \$100 a do ostatných
krajín \$140. Šeky na predplatné posie-
lajte na adresu redakcie.
Editorial Office - Adresa redakcie
259 Traders Blvd. East, Unit 6
Mississauga, ON, L4Z 2E5
Telephone – Telefón 905-507-8004
Julius Behul
Editor-in-Chief
Šéfredaktor
editor@kanadskyslovak.ca

Stanislav J. Kirschbaum
Chairperson, Editorial Committee
predseda Redakčného výboru
stankosk@glendon.yorku.ca

The Editorial Staff reserves the right to
edit, shorten, correct, or not publish con-
tributions of stories or photographs.
Unsigned articles will NOT be published.
Articles and photographs sent by regular
mail will not be returned.
*Redakcia si vyhradzuje právo príspevky
skrátit, redakčne upraviť, alebo aj
neuverejniť. Nepodpísané príspevky
neuverejňujeme. Rukopisy a fotografie
poslané poštou nevraciam.*

Canadian Slovak League
Kanadská slovenská liga
Head Office - Hlavný úrad
259 Traders Blvd. East , Unit 6
Mississauga, ON, L4Z 2E5

M. Mark Stolarik
President/predseda
stolarik@uottawa.ca

Kalendárium

7. zbor KSL Toronto
Výbor 7 zboru KSL v Toronte - Mississauga
požýva v nedeľu, dňa **5. februára 2017 o 1.00
hodine odpoľudnia** svojich členov na výročné
stretnutie - schôdzu, ktorá sa uskutoční v zborovej
spoločenskej miestnosti na 259 Traders Blvd..
Mississauga Unit 6

CSL Branch 63 Ottawa
The annual meeting of Branch 63 (Ottawa) will be
held on Sunday, **February 12, 2017 at 2:00 p.m.**
at 22 Bren-Maur Road in Ottawa. Reports on the
branch's past and future activities will be dis-
cussed and a new Board of Directors will be elec-
ted. The meeting will be followed by a social hour.
All members are urged to attend..

M. Mark Stolarik, President
Joe Mader, Secretary

The annual meeting of **Branch 63 (Ottawa)**
will be held on Sunday, **February 12, 2017 at 2:00**
p.m. at 22 Bren-Maur Road in Ottawa. Reports on
the branch's past and future activities will be dis-
cussed and a new Board of Directors will be elect-
ed. The meeting will be followed by a social hour.
All members are urged to attend..

M. Mark Stolarik, President
Joe Mader, Secretary

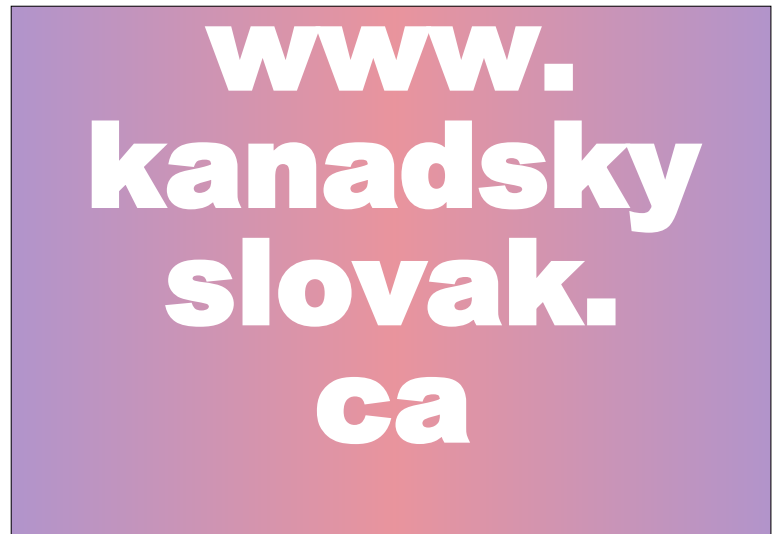
Slovak Canadian Heritage Museum 2017 Events Calendar

Jan. 27 Last Day of exhibit at the Mississauga Heritage, 1921
Dundas St. W, Mississauga.

Ap.3 – 28 Easter Exhibit at the Richmond Hill Central Library, 1
Atkinson St. Richmond Hill. Many Slovak Dolls and Easter Eggs
will be featured.

May 13 Doors Open in St. Catharines is hosting this Annual
Open House and the Slovak Museum will bring ones again a
beautiful heritage display.

 S finančnou podporou
**Úradu pre Slovákov
žijúcich v zahraničí**

KTO A KDE

Sts. Cyril and Methodius Parish
5255 Thornwood Dr., Mississauga, ON
L4Z 3J3 905-712-1200 Fax: 905-712-0974
e-mail: office@slovakparish.ca
web site: www.slovakparish.ca

**Slovenský evanjelický kostol
augsburského vyznania sv. Pavla** (Slovak Evangelical
Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., **Toronto,**
Ont. M6H 2H8 Ont. Tel.: (416) 658-9793

**Gréckokatolícky katedrálny chrám Narodenia Presvätej
Bohorodičky**
257 Shaw Street **Toronto,** Ontario, M6J 2W7
tel.: 416-531-4836 cell.: 416-738-6880
(Rev. Marek Novický)
email: rev.marek@yahoo.ca
web site: www.slovakeparchy.ca

Assumption Slovak Catholic Byzantine Church
1406 Barton St. East, **Hamilton, On.,** L8H 2W5
Tel. 905 544-9166, www.church.assumptionslovakhall.ca

Rímsko-katolícky kostol sv.Cyrila a Metoda,
1532 Alexeis Rd.**Windsor, Ontario,** N8Y 4P2,
tel: (519) 945-7063, Fax: (519) 945-0866

Slovenské evanjelické služby Božie v kostole Sv. Lukáša,
3200 Bayview Avenue, **Toronto,** M2M 3R7.
Rev. Dusan Toth, D.D. Tel.:416-2218900,
e-mail cosloffice@sympatico.ca

St. Michael's Slovak Byzantine Catholic Church
2120 Byng Rd. (Walker/Tecumseh) **Windsor' Ontario'**
N8W 3E2
Phone/Fax: (519) 258-4829

Rímsko-katolícky kostol sv. Cyrila a Metoda
204 Park St. North **Hamilton, Ont.**
(905) 529-6674 www.slovakchurch.com

Cathedral Mission of the Transfiguration
15 Church Lane **Thornhill, ON**
L3T 2G4 - 905-477-4867
Divine Liturgy 8:45 am Sunday

**The Eparchy of SS. Cyril and Methodius of Slovaks of
the Byzantine Rite in Canada**
223 Carlton Road
Unionville, Ontario, Canada L3R 3M2
Tel.: 905-477-4867
Fax: 905-479-9629
Eparchial bishop: Most. Rev. John S. Pazak C.Ss.R.

Rímsko-katolícky kostol sv. Cyrila a Metoda
7187 2nd Ave. **Montreal, QC** H2A 3G8
(514) 721-1551

Catholic Church Protection of the Mother of God
464 Ritson Rd.S. **Oshawa, Ont.** L1H 5J9
Tel: 905-245-0629 Fr. Stephen Williams Adm.
email: holy.protection.byz@gmail.com

Slovenské veľvyslanectvo Slovak Embassy
50 Rideau Terrace, **Ottawa, Ont.** K1M 2A1
Tel.: (613) 749 4442 www.ottawa.mfa.sk

Honorary Consulate of the Slovak Republic
Montreal 22, Place de la Madeleine
Dollard des Ormeaux Quebec, H9B 1W3
T: 514 585 2496 F: 514 421 1583
E: Slovesx@slovesx.com
Honorary Consul Mr. Dezider Michaletz

Honorary Consulate of the Slovak Republic
649 Brooker Ridge
Newmarket, Ontario
L3X 1V7 Canada
Tel.: 647 290 - 9304
Fax: (905) 898 - 0166
Honorary Consul General Mr. Michael Martinecek
E-mail :slovakconsulateto@gmail.com

Honorary Consulate of the Slovak Republic
424 Varsity Estates Place NW
Calgary, Alberta T3B3B9
Tel: 587-333-6831
Fax: 206-424-0205
email: richard@wolffi.com
Honorary Consul: Mr. Richard Wolffi

Centrum kultúry a dedičstva kanadských slovákov
12 Birch Ave. **Toronto, Ont.**
(416) 939 3111 http://www.slovak.com

Slovenská Kanadská Národná Rada
Slovak Canadian National Council
135 West Beaver Creek
P.O. Box 1008, Richmond Hill, ON,
Canada L4B 4R9 tel. (905)771 – 9748
scnc@rogers.com

Slovak Canadian Heritage Museum
Múzeum Slovenského Kanadského
kultúrneho dedičstva
5255 Thornwood Dr., Mississauga, ON L4Z 3J3
416-721-7652 slovakmuseum@gmail.com

Torontské slovenské divadlo
www.torontskeslovenskedivadlo.com
divadlo@torontskeslovenskedivadlo.com

Východna Slovak Dancers Toronto
Joan Becar, President 416 561 4520
Dusan Dorich 416 806 4420

Slovak Domovina Dancers, Windsor, Ont.
Irene Timko Director, 519-969-2899
e-mail: timko.irene@gmail.com

Peter Madunický
13. máj 1953 Bratislava
14. január 2017 Toronto

Keď padá mladší strom

Slzy za tými, ktorí navždy odchádzajú, sa na nerozoznanie podobajú. Rozdiel je však v tom, že niektoré pália viac ako iné. Matka, ktorá sa navždy lúči so svojím dieťaťom, to cíti najpálčivejšie. Pre ostatných je to smútok nad stratou človeka. Pre ňu

je to bolesť, ktorá sa možno časom zmierni, ale rana po tejto strate zostane.

Peter Madunický odišiel vo veku, o ktorom sa hovorí, že v ňom nastáva druhá etapa života. Ľudské zdravie je však na váhach osudu, z ktorých môže nečakane spadnúť.

Bolesť utíchne, slzy porednú, ale rana páli...

Jeho matke - pani Anne Madunickej a príbuzným vyslovujeme úprimnú a hlbokú sústrasť.

Nech Peter odpočíva v pokoji Pánovom.

**Pod vianočný
stromček
Kanadského
Slováka**

**Under the
Christmas Tree
Fund**

**Bodka za
bodkou...**

Stromček je zložený a hoci sme už dali bodku za vianočnou zbierkou, museli sme ustúpiť, lebo ešte prišli pozdravenia a dary. Týmto však už spomienka na Vianoce končí. Stále však s radosťou opakujeme *"Vďačka Vám, úprimná vďačka!"*

Kapralik Chrissie A	Surrey BC	15
Suchy Magda	Etobicoke	25
Hvizdak Fedora	Old Greenwich	155
Horil Joseph	Wauwatosa	28
Tadam Bozena & Rudolf	Grimby	25
Brazina Veronika	Brampton	5
Kekely Dorothy	Etobicoke	25
Bohuznámy	Toronto	25
THE GEGUS GROUP	Oakville	50

Dar po celý rok
Objednajte Kanadský Slovák
ako dar na celý rok
 Ročné predplatné \$ 75

POLIMEX

Answers to your questions...

i. **Q: How much does it cost to ship a parcel to the Czech Republic or Slovakia?**

A: If you are sending your parcel from the Greater Toronto Area, our rate for shipping by sea is \$3 per kg, plus a delivery fee of \$20.00, and our rate for shipping by air is \$7 per kg, plus a delivery fee of \$20.00. If you are sending a parcel outside of the Greater Toronto Area, our rates may be different. Our office can provide you with details about our rates for cities outside of the Greater Toronto Area.

ii. **Q: How long does it take for a parcel to arrive in the Czech Republic or Slovakia?**

A: Air parcels are sent three times per week from our warehouse and sea parcels are sent a minimum of once per week from our warehouse. The estimated delivery time for an air parcel is 5 to 10 days and the estimated delivery time for a sea parcel is 5 to 8 weeks.

iii. **Q: Where can I drop off a parcel if I would like to send it to the Czech Republic or Slovakia?**

A: Our offices are located in Toronto, Brampton, Mississauga, Hamilton and Scarborough. We also have parcel drop off locations available at our agent stores across Canada.

We can also arrange for parcel pick-up from your home if it is in the Greater Toronto Area.

More on page 16

**Need ladies for small
CLEANING
SERVICE.**

Lots of hours.
 Part time/Full time position.
**North Toronto,
 Richmond Hill,
 and Woodbridge.
 416 835 2975**

**Butcher
Needed**

Full time position
 available
 Mississauga
 Location

Please call
(905) 614 0764

Ask for Greg or Chris

**PAINTERS WITH EXPERIENCE
 NEEDED FOR SUBDIVISION WORK.**

TOOLS, CAR & SIN REQUIRED.

CALL

905-814-8629 MON-FRI 7AM-5PM.

Rebríček 2017: Najsilnejší pas sveta majú Nemci

Nemci majú "najsilnejší pas" na svete, pretože sa s ním dostanú do najväčšieho počtu krajín bez víz či s vízami automaticky udelenými pri príchode.

Držitelia nemeckého pasu majú aktuálne takto otvorené dvere do 157 štátov, ako vyplýva z rebríčka, ktorý zostavuje svetová finančná poradenská firma Artoni Capital.

Podľa indexu, ktorý spoločnosť aktualizovala minulý týždeň, sa o druhú priečku delí Singapur a Švédsko s bezvízovým vstupom do 156 štátov. Na treťom mieste sú Británia, Dánsko, Fínsko, Francúzsko, Nórsko, Španielsko, Švajčiarsko a USA s voľným vstupom do 155 krajín. Na poslednom stupienku je Afganistan s bezvízovým stykom len s 23 štátmi.

Index porovnáva pasy všetkých 193 členských krajín OSN plus šiestich území – Taiwanu, Macaa, Hongkongu, Kosova, Palestíny a Vatikánu.

Artoni Capital tiež zostavil zoznam „najotvorenejších krajín“ na základe počtu štátov, ktorých občanov na svoje územie púšťajú bez víz či s udelením víz pri príchode. Na špičke sú Guinea-Bissau, Kambodža, Komory, Madagaskar, Mauritánia, Mikronézia, Mozambik, Samoa, Seychely, Togo, Tuvalu, Uganda a Východný Timor.

Rebríček

1. Nemecko 157
- 2.Švédskom Singapur 156
3. Dánsko, Fínsko, Francúzsko, Španielsko, Švajčiarsko, Nórsko, Veľká Británia, USA 155
4. Taliansko, Holandsko, Belgicko, Rakúsko, Luxembursko, Portugalsko, Japonsko 154
5. Malajzia, Írsko, Kanada, Nový Zéland 153
6. Grécko, Južná Kórea, Austrália 152
- 7.Česko, Island 151
8. Maďarsko 150
9. Malta, Poľsko 149
10. Slovensko, Slovinsko, Litva, Lotyšsko 148
11. Estónsko 147
12. Lichtenštajnsko 146
13. Cyprus 144
14. Brazília 143
15. Chorvátsko, Bulharsko, Monako 142
16. Rumunsko 141
17. Argentína 140
18. Hongkong, Čile 139
19. Izrael, San Marino, Andorra 137
20. Brunej 134
21. Barbados 131
22. Bahamy, Mexiko, Vatikán 129
23. Uruguaj 127
24. Seychely 125
25. Antigua a Barbuda, Svätý Krištof a Nevis 123
26. Spojené arabské emiráty 122
27. Trinidad a Tobago, Kostarika, Venezuela 121
28. Svätý Vincent a Grenadíny, Taiwan 119
29. Maurícius, Svätá Lucia, Peru 118
30. Paraguaj 116

Angažovaná žurnalistika či informačná prostitúcia

Nedávno sa dostal slovenský premiér Fico do nemilosti médií, lebo v ostrejšej výmene názorov povedal, že niektorí novinári sú (ako) protislovenské prostitútky. Možno trochu prisilné slová... Ale na druhej strane vieme, že bez vetra sa ani lístok na strome nepohne. Tak ako doposiaľ nemáme záujem pliesť sa do slovenského politického diania, ale pri čítaní niektorých denníkov musíme priznať, že sa z nich valí nenávisť a otvorené osočovanie, žiaľ, aj v prípadoch, v ktorých každý nezaujatý čitateľ musí zbadat', že sa jedná o veľmi nízku hru. A my, ktorí, ako v minulosti, tak aj teraz, máme možnosť sledovať veci z nadhľadu, si ľahko vybavíme rokmi overenú ľudovú múdrosť: “Koho chlieb ješ, toho pieseň spievaj”. V prípade slovenských médií je to chvíľami až príliš okaté. Vieme to snád' i preto, že americké informačné služby tu a tam zverejnia, kto koho financuje, prípadne priamo alebo nepriamo podporuje. Veď spôsob sa vždy dá nájsť. Americkí finančníci, ktorí

presadzovali jedného či druhého amerického prezidentského kandidáta, majú aj na Slovensku svoje predĺžené ruky. Keďže sa k tomu počas predvolebnej kampane postavili celkom otvorene, každý z tejto strany oceána mohol sledovať, komu “fandia” niektoré slovenské informačné médiá. Aj keď sme z rovnakého kraja, teda krajanania, sme príďaleko. To je výhoda aj nevýhoda. Medzi sebou si vymieňame názory, ale

mudrovať a radiť našim doma, nemáme právo. Keďže sa však stretávame a delíme sa o poznatky a postrehy, ľahko zbadáme, že vyjadrenia niektorých slovenských novinárov sú za „tridsať strieborných“. Možno po dlhoročných skúsenostiach si v budúcnosti nasadia karnevalovú masku, aby svoj kúpený “vlastný názor” zamaskovali. No zatiaľ sa im to nedarí.

Šperkársky Oscar: Iránec Alireza žije na Slovensku rok, no už stihol našu krajinu zviditeľniť!

Iránec Alireza Mokarram Dorri (38) žije na Slovensku ešte len rok, no už stihol reprezentovať našu krajinu na prestížnej súťaži dizajnérov šperkov v Bangkoku. Alireza prišiel žiť na Slovensko z tajomného sveta Orientu, mešit a islamu.

Čerstvý nositeľ šperkárského Oscara, ktorého na sklonku minulého roku dekorovala ako suverénneho víťaza svetovej súťaže World's Jewelry Design Awards 2016 thajská princezná Chulabhorn Mahidol, má šperkárstvo zakódované v génoch. Navyše v Perzii, predchodkyni dnešného Iránu, patrilo šperkárstvo k tradičnej kultúre. Tak ako slávne, nenapodobiteľné perzské koberce či preslávené miniatúry z tyrkysu. „Šperkárstvo a zlatotepectvo sú v mojej rodnej krajine tie najstaršie remeslá. Veď ako potvrdzujú historické záznamy, Peržania vyvážali svoje šperky ozdobené predovšetkým tyrkysom do celého sveta už pred tritisíc rokmi. Preto mnoho šperkov či výtvorov našich zlatníkov a zlatotepcov je opradených záhadami a legendami,“ načiera do histórie iránskeho šperkárstva víťaz svetovej súťaže dizajnérov šperkov, ktorý sa vlni usadil v Košiciach.

Na východ Slovenska priviedla Alirezu láska. Na tureckej pláži sa na dovolenke zoznámil so sympatickou Košičankou Alenou,

ktorá sa dodnes čuduje, aký to všetko nabralo rýchly spád. „Týždeň sme sa stretávali na pláži, stále sme sa mali o čom rozprávať, potom sme si polroka mailovali. A zrazu nadišiel deň, keď sme obaja zistili, že ak nebudeme žiť bok po boku, ak nás budú deliť tisícky kilometrov, svet už pre nás nebude taký pekný. Ale je, lebo už sme spolu,“ teší sa zo spoločného života pani Alena. Ona z kresťanských končín sveta, manžel z tajomného Orientu, zo sveta mešit a islamu. Pre zamilovaných nie je až priepastná odlišnosť ich svetov žiadnou prekážkou, lenže nežijú vo vzdu-

choprázde, sami kdesi na opustenom ostrove, sú tu rodičia. So svojimi predstavami o najlepšom partnerovi pre svoju dcéru, pre syna, s predstavami o ich vierovyznaní, o kultúre prostredia, v ktorom doteraz žili. Navyše, sú tu aj politici prilievajúci olej do tlejúcich plamienkov nedôvery či opatrnosti, ktorí všetkých moslimov hádžu do jedného vreca. Toho s označením nebezpečný migrant, potenciálny terorista. Na šperkárskom Olympe dnes trónia majstri z Talianska, Thajska, Turecka, USA, Číny. Moja kolekcia vyhrala spomedzi 360 návrhov z celého sveta. Inšpiroval som sa motívmi z orientálnych rozprávok, tie najkrajšie si nosíme v duši po celý život,“ hovorí o súťaži najlepších dizajnérov šperkov jej víťaz. Získanie šperkárského Oscara otvorilo Alirezovi dvere do najprestížnejších šperkárskych firiem, no jeho zámery majú inú podobu. „Pred polrokom som si zaregistroval na Slovensku vlastnú šperkársku firmu i značku Ali-Shah. Teraz s manželkou presedíme veľa času na internete, hľadáme najkvalitnejšie stroje pre jej zariadenie. Dúfam, že zkrátka si v Košiciach otvoríme aj vlastnú predajňu s mojimi šperkami,“ prezradil nám svoje najbližšie plány mladý Iránec, ktorý svoj ďalší život spojil so Slovenskom. (Krátene) Zdroj: Peter Ličák Život

O košickom atómovom kanóne vie asi len CIA

Naozaj sa v päťdesiatych rokoch minulého storočia v Košiciach strieľalo z akéhosi "atómového dela"? Aj na takúto informáciu totiž možno natrafiť medzi 13 miliónmi stránok informácií z obdobia studenej vojny, ktoré nedávno odtajnila americká spravodajská služba CIA.

Odtajnenie rozsiahlej dokumentácie CIA z obdobia od roku 1947 až do 90. rokov minulého storočia spôsobilo tento týždeň celosvetový rozruch. Na jednej z nich, datovanej do roku 1954, sa doslova píše o „správach z posádkového mesta Košice, ktoré naznačujú, že československá armáda vlastní, a to len na krátky čas, poľné atómové delo“. Za účasti sovietskych vojenských expertov sa s ním mali dokonca robiť tajné testy.

„Technologicky to už vtedy možné bolo. No predpokladám, že zároveň by zrejme došlo k veľmi vážnemu poškodeniu zdravia vojakov, ak by taký systém obsluhovali. Lenže znalosti o dôsledkoch rádioaktívneho žiarenia na človeka v tom čase zďaleka neboli na súčasnej úrovni,“ uvažuje Fedor Gömöry z Elektrotechnického ústavu SAV. No zdôrazňuje, že svoje tvrdenia opiera len o

znalosti fyziky v historickom kontexte a nie je vojenským odborníkom. Pravdou je, že prvú zbraň schopnú strieľať muníciu s jadrovým obsahom oficiálne v Sovietskom zväze predstavili až v roku 1957. Historici sa preto skôr domnievajú, že údaj v správe americkej rozviedky je dezinformácia. Vzťahy oboch veľmocí boli v tom čase zlé, navzájom sa predhánali v hľadaní konšpiračných teórií a nepriateľov. Reálny základ však už môžu mať ďalšie „hlásenia“ CIA, ktoré hovoria o umiestnení samohybného dela značky 2S7 Pion vo vojenskej posádke v českom Žamberku. Ďalšia odtajnená správa CIA z roku 1947 informuje o stave tankového arzenálu v CSR. Ten v prvých povojnových rokoch naozaj tvorilo okolo 350 tankov sovietskej, britskej, nemeckej a domácej československej výroby, vrátane trofejnej nemeckej techniky, ktorá po vojne zostala v Československu. Spomenúť možno v tejto súvislosti predovšetkým sovietske stredné tanky T-34/85, britské Cromwell IV a VI či nemecké Pz IV a Pz V.

Iná odtajnená správa zase pojednáva o dodávkach uránovej rudy z Československa do

Sovietskeho zväzu. Podľa Mateja Medveckého z Vojenského historického ústavu aj v nej uverejnené informácie môžu byť pravdivé. Medvecký pripomína, že už pred druhou svetovou vojnou boli v oblasti českého Jáchymova objavené pomerne veľké náleziská tejto rudy. V roku 1939 sa tam začala banská ťažba, pričom do uzavretia baní v roku 1962 sa vyťažilo asi 8-tisíc ton uránu. „Je logické, že Sovietsi si hneď po vojne poistili, aby celá banská produkcia smerovala k nim,“ hovorí Medvecký, ktorý sa ako historik zaoberá najmä obdobím studenej vojny. Súviselo to podľa neho aj s faktom, že sovietski špióni

získavali v USA tajné informácie o vývoji jadrových zbraní a urán potrebovali. Je pritom známe, že kým tesne po príchode Červenej armády pracovali v jáchymovských baniach predovšetkým nemeckí zajatci, po roku 1948 boli pri nich zriadené koncentračné a pracovné tábory, v ktorých väzni, nepriatelia režimu, ťažili rudu ako lacná pracovná sila. Odtajnenie rozsiahlej dokumentácie CIA z obdobia od roku 1947 až do 90. rokov minulého storočia spôsobilo tento týždeň celosvetový rozruch. Zverejnené materiály, dokopy až 800-tisíc spisov, majú objasňovať aktivity rozviedky počas konfliktov vo

Vietname, v Kórei a za studenej vojny. Medzi spismi sa nachádzajú záznamy spravodajských zložiek, bádateľské štúdie či dokumenty o experimentoch. Množstvo tvoria rôzne analýzy tajných služieb či vedeckých materiálov. Nájst' tam možno aj záznamy bývalého ministra zahraničných vecí Henryho Kissingera. Ale napríklad aj správy týkajúce sa sledovania ufo či programu Stargate, ktorý skúmal paranormálne javy, mimozmyslové vnímanie a zaoberal sa využitím rôznych parapsychologických postupov. (krátené) Soňa Pacharová, Pravda

Kráľovná zo Slovenska: Osud ženy, ktorá spojila svoj život s albánskym monarchom?

Väčšinu života strávila v exile, no najkrajšie roky, detstvo a mladosť prežila v malej slovenskej obci. Krásna, talentovaná a empatická: Geraldina z rodu Aponyovcov.

Prvému dieťaťu, ktoré sa narodilo 6. augusta 1915 oponickému grófovi Júliusovi Aponymu a jeho manželke Gladys Steuartovej, pôvodom Američanke, dali meno Geraldina. Otec bol členom významného a starého uhorského rodu Aponyovcov, ktorý patrili medzi šľachtu k elite. Matka Gladys zasa pochádzala z bohatej newyorskej bankárskej rodiny a otec v čase, keď sa dcéra zoznámila s oponickým grófom, zastupoval USA ako vyslanec v Antverpách. Gladys bola krásna štíhla žena, elegantne sa obliekala, i keď na európske pomery jej módný štýl neraz vyvolával rozpaký u žien z domácich aristokratických kruhov.

Mladá dáma chodievala potom do Oponíc síce sporadicky, no veľmi rada. Často sa zdržiavala aj v Budapešti a okolí, kde žila početná aristokratická rodina Aponyovcov. V tridsiatych rokoch bola Geraldina krásna mladá žena, ktorá priťahovala mužské pohľady. Okrem krásy a priťažlivosti disponovala veľkým talentom na spev a umenie. Podarilo sa jej získať angažmán v budapeštianskej opere, kde od roku 1936 hosťovala. Zhodou okolností si v tom čase albánsky kráľ Ahmed Zoga I. hľadal

Albánsky kráľ Ahmet Zoga I. s manželkou Geraldinou z rodu Aponyovcov.

manželku. Dostal sa mu do rúk časopis s krásnou ženou na titulnej strane. Začal pátrať po jej pôvode a zistil, že je nielen krásna, ale pochádza aj z urodzených pomerov. Kontaktoval ju prostredníctvom vyslancov a na Silvestra 1937 ju pozval do kráľovského paláca v Tirane. Geraldine, ako o tom neskôr písala vo svojich memoároch, sa rozbúšilo srdce. Zoga si dal záležať na detailoch a nič nenechal na náhodu. Nechcel prísť o ženu svojho života a tomu podriadil všetko. Po polnoci, 1. januára 1938, prerušil kráľ oslavu a prítomných tritisíc hostí si vypočulo vyznanie krásnej žene po jeho boku, ktoré zakončil žiadosťou o ruku. Geraldina prikývla...

Nič nebránilo tomu, aby sa v apríli 1938 uskutočnil sobáš, na ktorý sa čakalo a o ktorom písali médiá. Pôsobenie novomanželky ako kráľovnej trvalo 345 dní, práve toľko času uplynulo od sobáša po vpád talianskej fašistickej armády do Albánska. Šťastie doma bolo príliš krátke a Geraldina nestihla Albáncom splniť sľub, že z tejto hornatej a drsnej krajiny pomôže vytvoriť niečo ako balkánske Švajčiarsko. Plány prekazila vojna a neskôr komunistický režim, ktoré jej nedovolili vrátiť sa späť. Útek do anglického exilu bol veľmi zložitý, na časť únikovej cesty použili svadobný luxusný mercedes, na ktorom kedysi prechádzali ulicami Tirany. Navyše, Geraldina bola krátko po pôrode vyčerpaná. Chlapec, ktoré-

mu dali meno Leka, nevyhnutne potreboval zdravotnú starostlivosť. Druhú svetovú vojnu prežili na Britských ostrovoch v Devant Parmoor House. Zdravotný stav kráľa sa začiatkom 60. rokov rapídne zhoršil, 9. apríla 1961 zomrel vo veku 65 rokov v nemocnici vo francúzskom meste Suresnes. Geraldina sa musela osudu postaviť čelom, žiť a bojovať ďalej so synom v exile. V roku 2002 albánsky parlament väčšinou hlasov zrušil zákaz vstupu kráľovskej rodiny do krajiny a aj zákaz pôsobenia jej členov v politike a vo vládnych postoch. Takmer 87-ročná kráľovná sa nadýchla a sústredila všetky sily, aby vydržala náročnú a aj poslednú cestu z afrického exilu. Vyjadrila pocit zadosťučinenia, že sa ešte za života mohla vrátiť. Bola dojatá, keď ju na letisku vítali nadšené davy Albánov. Uvedomovala si, že synovi bola oporou a dokázala ho doviest' do cieľa.

V lete sa jej zdravotný stav začal zhoršovať a po troch ťažkých infarktoch jej srdce dotieklo v nemocnici v Tirane 22. októbra 2002. Po rozlúčke v Katedrále Shen Pjetri ju tisíce Albánov vypravovali na poslednej ceste do kráľovského mauzólea. Jej portréty nájdete v Albánsku v inštitúciách, v kultúrnych a historických budovách. Pre ľudí bola ikonou a v ich srdciach zostala dodnes. (krátené) GEO

Herečka SND Zdenka Gruberová divadla zomrela vo veku 83 rokov.

Mladé dievča stojí pyšne pred Slovenským národným divadlom, v ruke možno drží text, ktorý sa práve učí, vety, ktoré vysloví v posvätnom tichu pred stovkami divákov. Zdena Gruberová, rodáčka zo Šenkvic, prišla do Bratislavy v roku 1954 a keď mala dvadsaťdva rokov, hrala Shakespearovu Juliú. Pár rokov predtým ešte o takej kariére vôbec neuvažovala, s rodičmi sa dohodla na kariére ekonómky.

Stačilo však vidieť jedno predstavenie a vedela, o čom má zmysel snívať.

Zdena Gruberová mala šťastie, že jej herecké dozrievanie

prišlo práve v čase, keď nielen divadelní, ale aj filmoví režiséri cítili istú slobodu. Medzi jej najväčšie príležitosti patrila tragická postava anarchistky vo filme Martina Hollého Balada o siedmich obesených. Najviac spájaná bude asi s ikonickými zábermi kameramana Stanislava Szomolányiho. Hoci zaujímavé úlohy jej ponúkli aj režiséri Andrej Lettrich - vo filme Smrť prichádza v daždi - a Paľo Bielik - vo filme Kapitán Dabač

Kristína Kúdelová
kultura.sme

Učiteľka z Dunajskej ulice & Dievčatá z Dunajskej ulice

Helena Kloudová-Jonášová nám podáva ruku, ktorá nás dokáže previesť už zaniknutými miestami, no vďaka nej všetky ožívajú. Podobne predstavuje ľudí, z ktorých mnohí už iste nežijú, ale dokáže navodiť pocit, že sú tu s nami a že ich "odkiaľsi" už dlho poznáme. Je "učiteľkou z Dunajskej ulice" a súčasne aj dievčaťom z rovnomennej časti mesta. Jej príbehy môžu byť pre niekoho návratom do takmer zabudnutého obdobia. A pre tých mladších zase otvorená brána do sveta, ktorý tu kedysi bol a zanechal po sebe milé spomienky.

Vylakalo ma: Na Dunajskej 41 malo strašiť

Prvé dni po vojne, sa pred I. štátnym gymnáziom v tzv. predzáhradke povaľovali hrbý obhorených papierov a kníh. Jednu neporušenú, ktorej titul bol Povesti starej Bratislavy, som zdvihla. Zimomriavky mi naskakovali po celom tele a zmocňovala sa ma triaška pri čítaní povesti Na Dunajskej 41 straši!

Ved' to bol dom, v ktorom sme bývali!!

Kniha išla z rúk do rúk, viem, že sa nenašlo žiadne z nás dievčat, ktoré by ju neprečítala. Nakoniec zostalo z nej iba torzo, uložené do zabudnutia.

Na Dunajskej 41 "strašilo" vtedy, keď po smrti Mari néni Tégliašovej a jej druhe, dedka Hazuchu, najstarších obyvateľov domu, do ich bytíka prišla bývať čudná osoba samotárka.

Príchodom domov a zatvorením dverí v hociktorú dennú alebo nočnú hodinu sa začal od nej ozývať buchot. Nevedeli sme si to nijako vysvetliť. Mne prišla na um povesť z nájdenej knihy. Žeby neklamala? Dopátrať sa, čo robí Kikimora, tak sme ju nazvali, nebolo ľahké. Jediné úzke okno do dvora mala vždy zastreté nie práve najčistejšou kvetovanou handrou. Začali sme sledovať jej príchody, osobitne jej rituál, ktorý predchádzal pred vstupom do bytu.

Z kabelky vybrala biele husacie pierka, také, akými sa mastia buchty, tri razy na ne popľula, omietla nimi kľučku na dverách, vybrala bielu handričku, kľučku poutierala, potom obzerajúc sa a hundrajúc vzkĺza dnu. Hneď nato sa začal buchot. V našom pátraní nastal určitý pokrok vtedy, keď jej poštár doručil list.

Poodchýlila dvere a my, pozerajúc sa spoza záclony nášho kuchynského okna, uvideli sme lôžko fakíra. Prah dverí mala husto pobitý niekoľkými cólými klincami. Konečne sme objavili, čo buchotalo, ale tajomstvo prečo, to sa nedozvedel nikto. Napadlo mi vyviesť Kikimora nejaké psovstvo. Keď straší, nech straší...

V čase jej neprítomnosti v byte sme spoločnými silami (mladšia sestra Anuľka a ja) pretiahli z nášho okna nad jej okno tzv. gombíkovú niť a klincami dobre pripevnili o okenicu.

Po zotmení, keď sa opäť ozval buchot, navlhčenou handričkou som začala pomaly šmýkať po niti. Tá vydávala strašidelné kvílivé zvuky ozývajúce sa zatmeným dvorom.

Kikimora vybehla z kutice sťa príznak, v bielom rubáši, s vlasmi ako kúdel' navlečený na praslici, pokľakla, odpľula si, stĺpikom obrátila oči, obe ruky zdvihla nad rozčuchanou hlavou a pritlmeným hlasom čosi nezrozumiteľné, no radostné šepotala a pokyvovala hlavou. Potom vošla dnu - a bolo ticho. Buchot sa už nikdy viac neopakoval, ale rituál počas príchodu dodržiavala aj naďalej.

Onedlho sa odsťahovala. Nakoniec dožila v ústave pre choromyseľných. Rozšírilo sa, že bola členkou akejsi sekty.

Nest'ážujme sa

Máme svoje slovenské noviny, svoje slovenské kostoly či tie, kde je bohoslužba v našom jazyku. Prichádzame na podujatia, ktorým hovoríme schôdze, aj keď mnohokrát sú to príjemné priateľské stretnutia. V horúcich letných dňoch spoločne vychutnávame krásu a vôňu piknikov, vyspevujeme na slovenských tancovačkách pri slovenskej hudbe, popíjame slovenské pivo a pochutnávame si na údeninách so slovenskou horčicou. Pred niektorými významnými budovami, ako napríklad City Hall, veje počas našich výročí slovenská zástava, deti chodia v sobotu do slovenských tried na doučovanie rodného jazyka. Mäsiari pre nás produkujú kvalitné slovenské výrobky a keď má niekto po prejedení žalúdočné problémy, môže ich liečiť pohárikom spišskej borovičky. Máme slovenské reštaurácie a slovenské cestovné kancelárie. V našom

Kanadskom Slovákovi propagujú slovenskí odborníci svoje právnické a finančno-poradenské služby či inštalátárske práce. Dopravu kontajnerov na Slovensko nám zariadi slovenská spoločnosť a dom nám predajú slovenské realitné kancelárie. Liečia nás slovenskí lekári a chodíme k slovenským zubárom. Hudobné talenty

vyučuje slovenský profesionál a extra kvalitnú tlač nám zaistí slovenský tlačiar. Deti a mládež vystupujú v slovenských folklórnych skupinách, dôchodcovia môžu využívať služby slovenskej spoločnosti. Maliarske práce kvalitne urobí firma vedená slovenským majiteľom...

Pravda, nemáme všetko pokope ani za rohom. A rovnako sú medzi nami aj takí, ktorí od takejto bohatej a žičlivej ponuky bočia. No väčšina nie, lebo kdesi tam pri Dunaji, Toryse, pri Klanečnici či Tatrách máme svoje korene.

Hoci žijeme "ďaleko", v krajine s vlajkou s červeným javorovým listom, nemusíme sa sťažovať. Iba si treba uvedomiť, že nie sme stratený kôl v plote. A že sa nehanbíme - ba naopak - sme hrdí na malú krajinu, kdesi tam ďaleko, ktorá je však stále "naša".

jb

Poznáte príbeh najstaršej tatranskej chaty? Rainerku zrušili, no vstala z mŕtvych.

Najstaršia a najmenšia zachovaná chata vo Vysokých Tatrách žije druhý život. V roku 1863 ju postavil Ján Juraj Rainer, no o dve desiatky rokov ju zložila konkurencia v podobe väčšej chaty Kamzík. Začiatkom 80. rokov sa však dočkala nápravy, keď ju TANAP zrekonštruoval ako pamiatkový objekt. Jej správu neskôr prevzal Peter Petras starší a dodnes slúži turistom. Na Rainerovu chatu v nad-

morskej výške 1301 metrov, ktorá je najstaršia vo Vysokých Tatrách, to z Hrebienka trvá asi pol hodiny.

Koncom 19. storočia, keď do Tatier prichádzalo stále viac a viac turistov, Ján Juraj Rainer prišiel s nápadom poskytovať hosťom na liečebných pobytoch v Smokovci komplexné služby. Postavili ju z kameňa, vnútri jediná miestnosť s rozlohou 5 krát 5,5 metra, do ktorej prúdi svetlo malými okienkami. V strede izby bolo ohnisko a niekoľko drevených priční na spanie.

Chata však neslúžila dlho. Keď jej „otec“ umrel, nemala nikoho, kto by sa jej ujal a začala chátrať. Turistom, ktorí prichádzali do Starého Smokovca, jej bolo ľúto, a tak sa v roku 1876 začali zbierať na jej rekonštrukciu a prispel a Uhorský karpatský spolok.

Rok 1980 sa stal pre Kamzík osudným, chatu museli zbúrať, no Rainerka už v tom čase

vyzerala úplne bezútešne. Začalo jej predsa len však svitať na dobré časy, pretože Správa TANAP-u ju o tri roky neskôr kompletne zrekonštruovala a zakonzervovala ako pamiatkový objekt podľa plánu Ing. Igora Petra.

Tak zimy striedali letá a v Studenovodskom potoku sa preliali tisíce hektolitrov vody, až sa v roku 1997 na Rainerku znova usmialo šťastie. Chata padla do oka keďmarskému stredoškolskému učiteľovi PhDr. Petrovi Petrasovi, ktorý sa ju rozhodol prenajať a obnoviť jej zašlú slávu. Nanovo vystaval zadnú stenu chaty, osadil nové dvere a okná a opravil šindľovú strechu.

Trinásty jún 1988 sa natrvalo zapísal do kamenného srdca Rainerovej chaty ako deň jej znovuzrodenia. Jej brány sa po rokoch opäť otvorili turistom a ona začala veselo vítať prichádzajúcich povesťných.

(krátené) PRAVDA

Informal Kapustnica Dinner Makes Slovak Connections

Ambassadors from foreign countries are expected to be formal and aristocratic. After all, they have much to represent and must be right up there above everyone to put principles into practice.

Slovakia's ambassador Andrej Droba has added something new to his

country's diplomacy. Cabbage soup, to be exact. He is Slovakia's first ambassador to start a totally informal, relaxed, once-a-year dinner with Canadians. And he brings them Slovakia's famous edible welcome, kapusťnica, as his attraction.

The party is in the Ambassador's home,

not the Embassy. Therefore, totally informal. The soup is the only central meal item. Of course, you also get snacky cakes, cookies, and some strong Slovak things to drink. The night results in friendly conversations and connections instead of business. Probably nothing brings the attendees closer to real Slovak conditions, ideas and new friend-

ships than this informal dinner date.

Mr. Droba deserves to be congratulated on thinking up this first way to bring Slovak ordinary life to Canadian notice.

Jan George Frajkor
Photo: Tibor Dej

Stolarik Presents Book on the Czech - Slovak Break

The University of Ottawa's Prof. Mark Stolarik has put together a truly comprehensive book by many well-known world historians and thinkers on the independence of the Czech and Slovak Republics in 1993. The book "The Czech and Slovak Republics" was presented for sale in a book-signing ceremony at the Slovak Embassy on January 27, 2016, and is widely available in Europe and in North America.

It is partly the result of a deeply-impressive conference Professor Stolarik organized in 2013 for the 20th anniversary of Slovak independence. That conference brought many intellectuals -- with sometimes different outlooks -- from Europe, America and Canada to Ottawa. Some from Slovakia had actually studied at the University of Ottawa's Chair in Slovak History.

"The Czech and Slovak Republics" - subtitled 'Twenty Years of Independence 1993-2013' is based largely on the papers presented in 2013. Two former Prime Ministers of the Czech Republic and Slovakia

are among the writers. Eight leading scholars from Slovakia and the Czech Republic, and eight from North America, also have their works in this book. It is clear that they do not always agree on how many things happened.

Prof. Stolarik points out how Slovakia's economic growth has

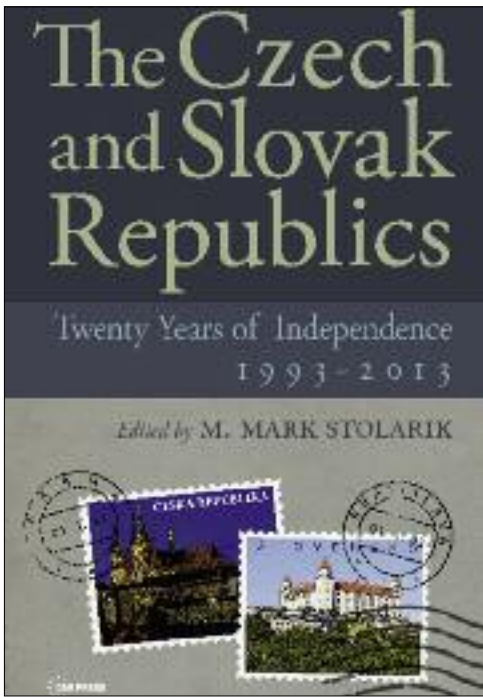
astonished some historians, economists, and politicians. In Czechoslovakia, the Gross Domestic Product produced by the Slovaks in 1993 was 57 per cent of that of the European Union. Czechs produced 78 per cent. By 2013 the Slovaks produced 78 per cent. The Czechs 80. That baffled many observers, who had predicted

that Slovakia's economy would fall after independence. Instead, it rose 21 per cent, with the economy of the Czechs rising only 2 per cent. Professor Stolarik adds a long and detailed introduction to the historical theme, and to the many different ideas expressed in the book. Some papers even bring out the problems of cor-

ruption in both republics, which cannot be denied but which many tolerate.

The book is published by the Central European University Press, based in New York City and in Budapest. It sells for \$60.00 (U.S.)

Jan George Frajkor

Slovakia has 15,000 kilometres of marked hiking routes

A tourist in Slovakia can hike on 15,000 kilometres worth of marked hiking routes. The length of routes overall changes due to arising of new ones and cancelling or changing the old ones. Only the Slovak Hiking Club (KST) has the right to flag routes.

"There are about 400 active trained markers in Slovakia and 80 people help them every year, but they cannot mark on their own," said chairwoman of the marking section of KST Eva Škutová for the SITA newswire.

Each mark should be renewed every three years, so markers should renew the marks on one third of the total routes

every year – 5,000 kilometres. Due to finances, they could renew only 3,000 kilometres per year, as Škutová stated for SITA.

The Ministry of Education pays for the majority of expenses. In the last five years districts and tourism organizations have also contributed.

Markers are not full-time employees of KST but rather they mark in their free time. Some of them worked 150 – 120 hours per year, others 8 hours. For marking they use ecological watered down colours, explained Škutová for SITA. The routes are marked with four colours – red, blue, yellow, green. The colour

means importance and length of the route. Red flags are the longest routes going through several districts, including on mountain ridges. The longest one measures 760 kilometres and goes from Devín to Dukla. Blue flagged trails also go through several districts but mainly in valleys. Green marked trails are shorter routes with local importance and the yellow marked are connectors between routes of different colours and places to get on and off a ridge.

The first marked route in the territory of Austria-Hungary appeared in 1874 near Banská Štiavnica.

Doyen of Lúčnica folk troupe turns 90

Lúčnica is a successful Slovak folklore ensemble that performs both at home and abroad, cooperating with various artists and performers and has been evolving through the decades into its current modern form.

cial programme called Štefan Nosál' 90, which will be shown at the Slovak National Theatre in Bratislava on March 6 and 7. "It was hard work, but I hung in there, and they're happy about it," Nosál' told the TASR newswire. "Everybody perks up at our performances, they

director and choreographer Ján Ďurovčík, who came to congratulate and praise "the birthday kid".

Born in Hriňová on January 20, 1927, Nosál' received a degree in civil engineering from Bratislava in 1953 before going

Štefan Nosál', co-founder and long-time art director of the Lúčnica folklore troupe celebrated 90th birthday. (Source: TASR)

Professor Štefan Nosál' who has devoted his whole professional life to the Lúčnica, celebrated his 90th birthday on January 20.

Since as early as 1951, Nosál' has created over 100 dance compositions and a number of feature, thematic compositions during a prolific career. The ensemble's members were among the first to wish Nosál' a happy birthday at noon on the day. In homage to its doyen, the troupe is now working on a spe-

rejoice and this is fine because there's not that much to be cheerful about in Slovakia."

Also Lúčnica's general director Marián Turner recognised Nosál's lasting legacy. "To me, he is the person who created Slovak national culture," Turner opined for TASR. "He's a man who elevated the national arts on stage to such a form that it gained acceptance not only in Slovakia, but also worldwide." Nosál's students include some outstanding showbiz personalities and artists, e.g. theatre

on to study dance choreography. A Lúčnica dancer since 1949, he was appointed as the ensemble's artistic director and choreographer a mere two years later.

That he led the troupe artistically for nearly seventy years is viewed as a unique feat worldwide. Lúčnica started off as a troupe of young enthusiasts from the Živena association in 1948.

Compiled by Spectator staff

Pozastavenie pri kráse farieb

Ked' predstavovala svoje obrazy, mala zvláštny pokojný výraz. Akoby sama sebe rozprávala, čo vidí a hlavne, ako to vidí. Na prehliadke svojich malieb v už nejestvujúcom Slovenskom Jezuitskom Centre v ontárijskom Cambridge pôsobila v improvizovanej galérii viackrát tak nenápadne, že ten, kto ju osobne nepoznal, si mohol myslieť, že je jednou z obdivovateľiek či záujemkyní o diela.

Umelci majú o jednu stránku v knihe pamätí viac. Je to ich večné zaznamenávanie krásy, v ktorej žili a ktorú tvorili. Stránka, ktorú ostatní "všední" hriešnici nemajú. Keď Marta Brestovanská 5. februára 1999 navždy odložila umeleckú paletu a odišla ilustrovať nebesia, jej pamiatka zostala žiť naďalej. Stretávame sa s ňou v spoločenských miestnostiach,

chrámoch a občas naberáme pocit, že medzi nás zavítala. Že tu kdesi medzi nami sedí a celkom zapadá do našej spoločnosti.

Mnohí, ktorí nás predišli do večnosti, učinili významné skutky či dosiahli stupeň

vítazov a ich činy mnohokrát obohatili ľudský život. No po umelcoch zostáva v dielach ich podoba, hlas, úsmev a jasne viditeľná stopa toho, že tu boli. Tu medzi nami.

A Marta Brestovanská bola jednou z nich.

KELLER WILLIAMS.
NEIGHBOURHOOD REALTY. BROKERAGE
SERVING COMMUNITY THROUGH REALTY

Svetlana Bunganicova
Sales Representative

Direct: 416-843-0163
Office: 416-236-1392
Fax: 416-800-9108
svetlanabunganicova@gmail.com
WWW.SVETLANAREALESTATE.CA
2968 Dundas St. West, # 303, Toronto, ON, M6P 1Y8

ALLAN SNELLING
Compelling Counsel

VLADO HAJTOL, Lawyer / Advokát
Toronto, Ottawa
W: 613-270-8600
C: 613-304-3607
vhajtol@compellingcounsel.com.
Wills and Estates- Závety a dedičské konania
Real Estate Law | Nehnutelnosti
www.compellingcounsel.com

EDUARD MRACKA, CPA, CGA
CHARTERED PROFESSIONAL ACCOUNTANT

- Business (Corporate) Tax and Advisory Services
- Personal Tax and Tax Planning Services
- Preparation of Financial Statements (Notice to Reader)
- Full Cycle Bookkeeping Services
- Payroll Services
- Government remittances including HST returns

Phone: 647-884-4034 Email: emracka@yahoo.com

Bloor Kipling DENTISTRY
3843 Bloor St. West
Toronto, ON
(416) 239 4393
Dr. John M. Kovalcik
BloorKiplingDentistry.com

Slovenská advokátska kancelária
Cipciar & partners, s.r.o.
pre Vás zabezpečí právne služby
v oblasti občianskeho,
obchodného, dedičského práva,
pozemkového práva, zakladania
obchodných spoločností
a podnikateľského poradenstva.
+421 905 660 815 partners, s.r.o
cipciar.vladimir@cipciarpnpartners.sk
www.cipciarpnpartners.sk

Haburská 49/F
821 01 Bratislava

FLORIDA

Judy Horvath
Realtor
Canadian with Slovak-Hungarian Roots
Keller Williams Realty St. Pete
813.598.2254 cell 727.894.1600 office 727.896.1049 fax
judy@judithhorvath.com www.buyandsellgulfcoast.com

Blondínka sa pýta v stávkovej kancelárii Športky.
”O čo ide v tejto hre?”
”Musíte trafiť päť čísel.”
”A z akej vzdialenosti?”

Nastúpil Fero k polícii. Robí tam mesiac, dva, tri a po výplatu si nechodí.
Zastavil ho náčelník: "Fero, prečo si si nebol už tri mesiace po výplatu?"
"Po výplatu?" čuduje sa Fero. "Ja som si myslel, vyfasoval si pištoľ chlapče, obracaj sa ako vieš!"

Blondínka prešla križovatku na červenú. O chvíľu ju dobehne policajt a hovorí: - Nepočuli ste, keď som na vás pískal?
- Počula, ale ja už frajera mám.

Keď sa ti nedarí v manželstve, zober si video zo svadby a pusť si ho odzadu. Tvoja žena si potrasie rukou s tvojimi rodičmi, pobožká ťa, stiahne ti z prsta snubný prsteň, naskočí do auta a za potlesku tvojich najlepších priateľov odchádza preč.

- **Tak vášnivo a bláznivo** si ma nikdy nebozkávala, máš ma tak veľmi rada, Mirka, alebo je to preto, že je tma? - rozplýva sa Laco.
- Nie, bude to tým, že som Zuza.

Malý Jurko sa pýta svojej babky:
"Babka, ty naozaj nedokážeš sama jest?"
"Samozrejme, že dokážem. Ako si na také niečo vlastne prišiel, Jurinko?"
"No, lebo keď si pricestovala, otec hovoril, že ťa budeme musieť zase kŕmiť."

Na hodine ruštiny sa pýta učiteľka žiakov: - Kto z vás vie, ako sa povie po rusky pes čau-čau?
Prihlásil sa Karolko:
- Prosím sabaka zdravstvuj, zdravstvuj!

- **Prečo sa blondínka utopila** pri tanci?
- Tancovala na Štrbskom Plese.

Na policajnej stanici robili nábor nových vyšetrovateľov. Jednému z adeptov dáva kapitán otázky:
”Koľko je jedna plus jedna?”
”Jedenásť.”
”Ktoré dva dni v týždni začínajú na ‘P’?”
”Pozajtra a predvčerom.”
”A posledná otázka - kto zabil Abrahama Lincolna?”
Chlapík sa zamyslí a potom hovorí:
”Tak to vážne neviem.”
”Tak bežte domov a skúste na tom popracovať.”
Chlapík príde domov a vraví

manželke:
”Predstav si, prvý deň a už mi hned dali vraždu!”

Policajt zastaví auto.
"Pani vodička, zaplatíte pokutu, prešla ste plnú čiaru."
"A čo? To som ju mala podísť?"

- **Tak, vy nám, pani** Nováková, hovoríte, že sa vám stratil manžel, kým ste nakupovali?
- Presne tak, pán policajt. Práve sme vyšli z potravín a ja som manželovi povedala: - Pozri, aká pekná kočka.
- No dobre, ale čo bolo ďalej? - Nič. Už som ho viac nevidela.

Móricko ide na koncert a pred vystúpením chce vybrať husle z kufrika, ale je v nej zbraň a vraví si:
- Neviem si predstaviť otecka, ako hrá na husliach v banke.

Viete čo vidí pesimista? Tmu v tunely.
Viete čo vidí optimista? Svetlo na konci tunela.
A viete čo vidí realista? Prichádzajúci vlak.

Príde nadšený policajt do práce a hovorí kolegom: - Kúpil som si lego a tam bolo napísané: do troch rokov, a ja som ho stihol postaviť už za rok.

Farár sa pýta žiakov:
- Kto mi povie, akého hriechu sa dopustili Jozefovi bratia, keď ho predali?
Trieda mlčí, až sa napokon prihlási syn riaditeľa daňového úradu:
- Podľa mňa nemali oprávnenie na obchodnú činnosť.

Jana sa sťažuje priateľke:
- Predstav si, ten blbec, môj muž, mi povedal, že na mňa myslí, najmä v práci.
- No a? Čo ti na tom vadí? A kde vlastne pracuje?
- Na bitúnku.

Sekretárka zdvihne telefón. Potom vstúpi do kancelárie riaditeľa:
- Zdá sa, že máte telefón.
- Ako to, že zdá sa?
- Lebo niekto sa ozval: To si ty, ty starý kretén?

Policajti poučujú svedka nehody:
- Môžete tú osobu opísať?
- Bol pomerne vysoký, dobre oblečený, mal fúzy...
- A bol to muž, alebo žena? - preruší ho policajt.

- **Keď náš sused zomrel,** všetko, čo mal odkázal detskému domovu.
- Aká šľachetnosť. A čo všetko mal?
- Jedenásť detí.

Space for
your
private
or
business
card
\$300
per year

Miesto
pre vašu
osobnú
či
firemnú
kartu
\$ 300-
za rok

James Steven Cimba, B.A., J.D.
BARRISTER & SOLICITOR
Certified Specialist - Civil Litigation

JAMES CIMBA PROFESSIONAL CORPORATION

25 Main Street W. , Suite 1615
Hamilton, Ontario L8P 1H1

Telephone (905) 522 1382 x223
Facsimile (905) 522 4369
E-mail jcimba@on.aibn.com

Cyril Dziak
Sales Representative

Bus: 519-74-1400
Fax: 519-741-5282
Cell: 519-497-9857
Toll Free: 1-800-275-8849

teamrealtykw.com
234 Frederick Street
Kitchener. ON N2H 2M8

BLUE WATER MECHANICAL SERVICES INC.
PLUMBING - HEATING - BOILERS - DRAINS
BACK FLOW PREVENTERS - AIR CONDITIONING

Mike Marian Masar
MASTER PLUMBER

24 HOUR SERVICE

TEL.: (905) 469 1236 FAX: (905) 469 1174

2083 Seafare Drive, Oakville, Ontario, L6L 1P5
plumber@bwm-services.com
www.plumberservice.com

Foil Stamping
Foil Embossing
Blind Embossing
Debossing
Die Cutting
Multi level Foil Embossing
Multi level Blind Embossing
Letter Press and Offset Printing

Karol Andrassy
info@azprinters.com

A-Z Printers Ltd.
61 - 556 Edward Avenue
Richmond Hill, Ontario
L4C 9Y5
Tel.: (905) 780 - 8680
Fax: (905) 780 - 8682

**Car and Truck
Rentals / Sales**
Available 24 hrs / 7 days a week

TOM BLEHO
Customer Service Representative

1510 Speers Road
Oakville, Ontario
L6L 2K7

Tel: 905-827-2243
Fax: 905-827-2368
E-Mail: sales@hojrentals.ca

UNLIMITED RENO INC.

Peter M.Jakabek

14 Princess of Wales Court
Toronto, Ontario, M9B 6H5
Te.: (416) 237 1570
Cell: (416) 571 7704
Fax: (416) 239 7984

Soundscape Studios
Music Lessons For

Children & Adults
Guitar Trumpet
Bass Trombone
Violin Tuba
Saxophone Keyboards

**Musical Entertainment
For Every Occasion By
Miro**
416 543 9171
mirol@sympatico.ca

**FURNACES - AIR CONDITIONERS - VENTILATION
DUCTWORK - FIREPLACES - CHILLERS
COMMERCIAL COOLERS & FREEZERS
ALL HVAC/R SYSTEMS**

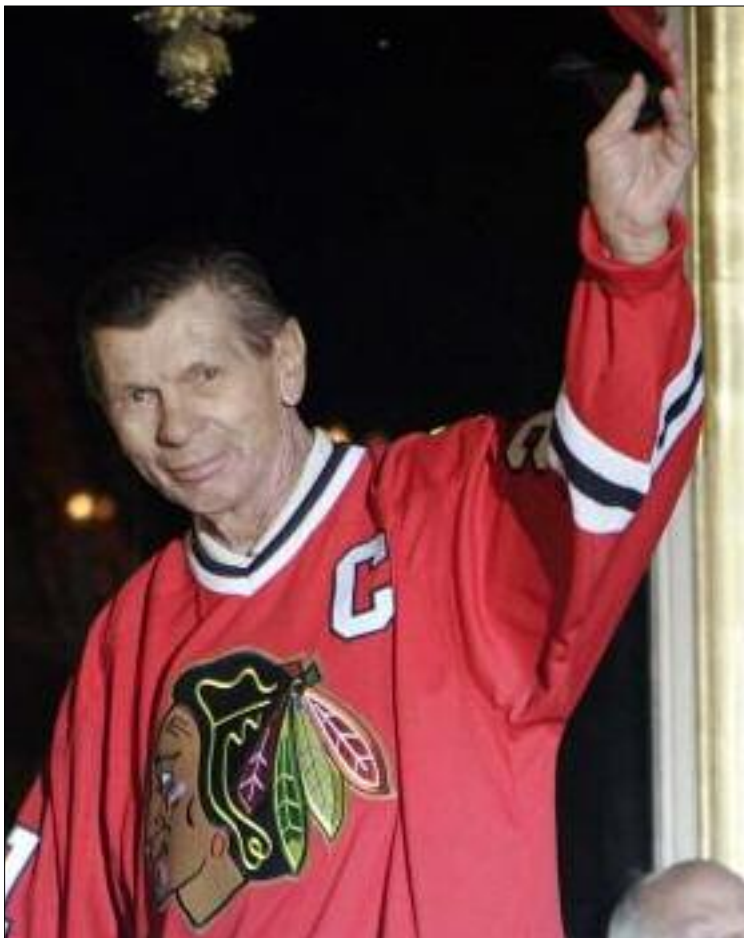
Pavel Polakovič
(519) 743 7100
apsservices@sympatico.ca
Kitchener, Ontario

Veľký príbeh Stana Mikitu: Nikdy nezabudol, odkiaľ pochádzal

Legendárny kanadský hokejový útočník so slovenskými koreňmi zanechal svoj odkaz všade, kam sa pohol.

Stan Mikita sa narodil v roku 1940 ako Stanislav Gvoth. Bolo to za éry Československa a v bývalej liptovskej obci Sokolče. Tak ako všade navôkol, zúrila tam 2. svetová vojna. Tesne pred Vianocami v roku 1948 si Stanislava adoptovali rodinní príbuzní Anna a Joe Mikita, no a spoločne začali nový život v Toronte. Zo Stanislava sa stal Stan, ktorý to v škole nemal ľahké. Bez znalosti angličtiny bol šikanovaný a spolužiaci ho označovali za bezdomovca. Stan všetkým neprajníkom odpovedal hokejom.

Rodina hokejovej legendy si je vedomá, že práve skromná minulosť Stana nakopla k veľkým činom. Jedným príkladom z mnohých je príbeh z roku 1969. Do tímu Chicaga Blackhawks nastúpil nováčik Cliff Koroll a bol to práve Stan Mikita, ktorý ho príkladne nasmeroval. Slovenský hráč bol v tom období hrdinom ligy, Koroll s ním nastúpil do auta a predpokladal, že Stan ho chce pohostiť a berie ho na obed s pivom. Stan však zastal s autom pred miestnym kostolom, kde po

niekoľko hodín rozdával autogramy a ochotne pózoval pre spoločné fotky, aby zvýšil výťažok na milodary. Koroll si spomína na to, že nasledoval aj obed, no bol bez piva. Mikita nasmeroval jeden prst na hrud' Korolla a povedal: „Toto je to, čo musíš robiť. Toto je súčasťou tvojej zod-

povednosti,“ spomína Cliff Koroll.

Počas hokejovej kariéry bol Stan najmä v začiatkoch na ľade búrlivák, ktorý si vybíjal zlosť priamej úmere trestných minút. Mimo ľadu bol však pokojný. Najstaršia dcéra Meg prezradila, že Stan bol

mimoriadne citlivý voči ľuďom, ktorí boli v bežnom živote odsúvaní na druhú koľaj.

Stan Mikita napríklad založil hokejovú školu pre sluchovo postihnutých. Inšpiráciou mu bol príbeh sluchovo postihnutého syna jeho priateľa, ktorý chcel byť napriek svojmu deficitu hokejovým brankárom. Letný kemp tejto školy funguje doteraz.

„Povedal mi, že keď začínal s hokejom, tiež mohol stratiť sluch,“ vrel Stanov blízky priateľ, Mike Mullins.

Začiatok Mikitovho pokoja na ľade sa začal písať v roku 1965. Prsty v tom mala jeho dcéra Meg, ktorá sledovala otca cez televízor a nahlas sa dožadovala odpovede na otázku, prečo jej otec sedí osamotený na trestnej lavici. A rovnaká otázka pokračovala, keď Stan prišiel domov.

„Povedala som jej: 'Lebo urobil niečo, čo sa nemá.' Pýtala sa ho to isté, keď prišiel domov,“ prezradila Stanova manželka Jill.

V sezóne 1964/65 Mikita nabíral 154 trestných minút, o rok neskôr len 58. Ďalšie dve sezóny to bolo 12 a 14 trestných minút a vtedy získal ocenenie Lady Byng Trophy pre najslušnejšieho hráča sezóny. Okrem nej aj Hart Memorial a Art Ross trophy. Stan Mikita

zostáva v histórii hokeja jediným hráčom, ktorý trio týchto trofejí vybojoval v jednej sezóne. Navyše Mikitovi sa to podarilo dvakrát.

Bývalý legendárny útočník, ktorý celú hokejovú kariéru zasvätil „čiernym jastrabom“ zo Chicaga, vo veku 76 rokov bojuje s chorobným oslabením rozumových schopností - stareckou demenciou. Mikita sa stále teší veľkej hokejovej obľube fanúšikov, no na verejnosti sa už neobjavuje.

„Nikdy by nechcel, aby ho ľudia videli tak, ako je na tom momentálne. Cítil by sa zahanbený. Už nedokáže byť spoločenský, trpezlivý muž, ktorým bol vždy pre všetkých. Už to jednoducho nejde,“ prehovorila Stanova dcéra Meg.

Oslovenia ako „starý otec“ či „otec“ by Mikitu mohli zmiasť. Je tak Stanom pre všetkých - svoju manželku, deti, vnúčatá. Počas posledného sviatku vďakyvzdania Mikitov 12-ročný vnuk vytiahol zo suterénu hokejku a od svojho starého otca sa dožadoval, aby mu ukázal ako sa s ňou narába. Stan oprel čepel o zem a jemne sa prikrčil. Dokonalý hokejový moment.

Šport.sk

Federer sa do Mirky zalúbil, keď mal osemnásť: Manželka, matka a manažérka!

Rogera k návratu potiahla Mirka.

Po víťazstve vo finále Australian Open a gejzíre radosti očami hľadal manželku.

Tenisový fenomén Roger Federer (35) totiž za úspechy na kurtoch vďačí nielen svojmu talentu, drine a realizačnému tímu, ale aj žene po svojom boku. Bojnická rodáčka Mirka Vavrinčová (38) mu vytvára zázemie nielen od svadby v roku 2009, ale od začiatku tohto milénia, keď sa stretli. Jej obetavosť a podpora ju pasujú za prvú dámu-manželku svetového tenisu.

„Keď som videl celý môj

realizačný tím, Mirku... Keď som videl ich radosť, videl som, že som skutočne vyhral,“ tešil sa po zisku 18. grand-slamového titulu Federer. Manželke stisol ešte ruku, keď bola v lôž. No vybozkávali sa až v útrobach štadióna a video obletelo sociálne siete. Opäť posunul hranice svojich možností, a to po polročnej pauze v kariére. Vie, že bez kvalitného zázemia by to nikdy nedokázal. Mirka je Rogerova osudová žena, na OH 2000 sa začal písať príbeh ich lásky.

Manželka, matka a manažérka

Vavrinčová však pre zranenie nohy v tom istom roku

ukončila kariéru a Rogerovi začala robiť manažérku. Svadba bola v apríli 2009. V júli sa narodili dvojčiky Myla Rose a Charlene Riva. Federer si otcovstvo užíval plnými dúškami a v roku 2014 sa rodina rozrástla o ďalšie dvojčiky, chlapcov Lea a Lennarta. Roger vždy tvrdil, že pod všetkými jeho titulmi je podpísaná aj Mirka. „Keď sme sa zoznámili, nevyhral som ani jeden turnaj,“ konštatuje švajčiarsky veľikán. Či triumf v Melbourne bude posledným v jeho kariére, je otázne. „Dúfam, že o rok tu budem zas. Ale ak nie, lepšie to dopadnúť nemohlo,“ uzavrel Federer.

Levandul'ový čaj vylieči všetky neduhy

Ak sa pije pred jedlom, zlepšuje apetít, po jedle podporuje trávenie. Zmierňuje nadúvanie a kŕče, večer pôsobí ako uvoľňujúci nápoj vhodný pred spaním. Pri inhalovaní

zmierňuje prejavy prechladnutia.

Levandul'ový čaj proti migréne
Základný recept na čaj z levandule 1 – 2 ČL (0,8 – 1,6 g) levandul'ových kvetov zapariť 1 šálkou horúcej vody a zakryté lúhovať 5 minút.
Protistresový čaj
Po 20 g kvetov levandule, ruže, lipy, pomarančovníka a rebríčka a 20g listov medovky.

Zapariť vriacou vodou (1 ČL/1 šálka) a lúhovať 7 minút.
V prípade potreby piť 3-krát denne 1 šálku.
Čaj proti poruchám trávenia spojeným s nadúvaním
Po 20 g levandul'ových kvetov, feniklových semien, mäťových a medovkových listov, hlohových listov a kvetov.

Zapariť vriacou vodou (1 ČL/1

šálka) a lúhovať 7 minút.
Užívať 3 týždne 3-krát denne 1 šálku.
Čaj proti migréne
Po 20 g levandul'ových a túžob-níkových kvetov, medovkových a rozmarínových listov a rimbaby obyčajnej.
Zapariť vriacou vodou (1 ČL/1 šálka) a lúhovať 7 minút.
Preventívne alebo podľa potreby piť 3 týždne 3-krát denne 1 šálku.

Cable car to Lomnický štít is 75-year-old

On December 20, 1941, the first cable car came out from the station at Skalnaté pleso to transport the public to the highest station in Slovakia, Lomnický štít.

The cable car has an important meaning for the first half of the twentieth century, according to Ján Šimonák, the head of the suspension cable car track.

“First the Košicko-bohumínska railway to Poprad was built in 1871, following with the tract between Studený Potok and Tatranská Lomnica in 1895. The Tatras needed to bring people here to relax,” said Šimonák for the TASR newswire, adding that the idea of building the cable car came naturally.

“The cable car could have lead to Slavkovský štít or Gerlachovský štít but the final decision was Lomnický štít,” explained Šimonák for the TASR newswire.

The construction works started in the year 1936. The building of a cable car at 2,634 metres above sea level requires manual skillfulness as well as hard work in mountain terrain.

People worked in extreme height differences only with help of draught horses and their own hands.

“There was a group of thirty people carrying up the first rope. They took up a draught rope with a diameter of 1 centimetre and 2 kilometres long tied around themselves several times,” described Šimonák for the TASR newswire.

The work was paid well, according to Šimonák.

“We know from historical documents that a porter’s salary was 1 or 2 crowns which was a lot at that time. Some porters were able to hike up and down three times in a day,” he said for the TASR newswire. Pavol Lohinský, the grandson of the construction manager, also knows stories

from the construction of the cable car. “I was born after my grandfather died, but my grandma used to talk about the construction. My grandfather climbed Lomnický štít on his own several times, whereas today it is a guided tour,” said Lohinský for the TASR newswire, adding that his grandpa traveled up to Lomnický štít sitting only on a wooden desk when

they were testing the cable car.

Cable car was the world’s unique among personal cable cars with length of track almost 6 kilometres until 1956.

“It also overcame the biggest height difference only with one change, 1,715 metres,” informed Zuzana Fabianová, the spokeswoman of Tatry Mountain

Resort company, as quoted by TASR newswire.

The mountain centre prepared five evening rides to Skalnaté pleso for the public to commemorate the cable car from 1941. Guided tours, visiting the old engine room, control station and authentic photographs in Gallery Encián are waiting for visitors.

The mystery of too serious card players

When and where this fascinating photo was made is a mystery - the only lead the image of three card players fascinated by a bottle of wine reveals is its publisher.

The name Divald is well-known to all people interested in the history of photography. Karol Divald, one of the pioneers of this craft in Great Hungary, was born in Banská Štiavnica in 1830. He had studios in several locations in northern Slovakia, as well as – for example – in Budapest.

To make the search for the origin of the postcard still more complicated, Divald had three sons and all of them had their own studios as well. Thus, the only thing we can estimate with as at least some certainty is the date when this picture was made. The gamers’ clothes and the way the publisher is presented on the postcard put our estimate around the break of the 19th and 20th centuries.

It is pity that the wine label can not be read, although it seems it had been turned deliberately so that it would be visible. If the well dressed gentlemen were playing cards in Bardejov, or in Starý Smokovec, they could easily drink wine from the Small Carpathian region which used to be distributed around the whole Empire. Many wine-makers were very successful and won innumerable competitions. For example, Peter Jaklitsch of Prešpook (today’s Bratislava) with his white and red-rosé champagne won medals in Linz, Debrecén, Vienna, Salzburg, Pilsen and Wittenberg. Of course, the most

renowned were the famous companies Hubert and Palugyay, but much smaller wine-producers were also successful. The “mountain wines” of Prešporok used to be very popular at that time; maybe

the three card players were enjoying just that sort of wine.

By Branislav Chovan
Slovak Spectator

As we grow older, and hence wiser, we slowly realize:

Whether we wear a \$3000 or \$30watch - - - they both tell the same time.
Whether we carry a \$300 or \$30 wallet/handbag, the amount of money inside is the same.
Whether we drink a bottle of \$300 or \$30 or \$3 wine - - - the hangover is the same.
Whether the house we live in is 300 or

3,000 or 30,000 sq. ft., the loneliness is the same.

And we realize our true inner happiness does not come from the material things of this world.

Whether we fly first or economy class, if the plane goes down, we go down with it. Whether we fly first or economy class, if the plane reaches its destination everyone arrives at the same time.

Therefore -- we should realize that when we have mates, buddies and old friends, Brothers and sisters, with whom we can chat, laugh, talk, sing, talk about north-south-east-west or heaven and earth, that is true happiness!

Six Undeniable Facts of Life

1. Don't educate your children to be rich. Educate them to be happy, so when they grow up they will know the value of things, not the price.
2. Best wise words: "Eat your food as your medicines. Otherwise you have to eat medicines as your food."
3. The one who loves you will never leave you because, even if there are 100 reasons to give up, he or she will find one reason to hold on.
4. There is a big difference between a human being and being human. Only a few folks really understand that.
5. You are loved when you are born. You will be loved when you die. In between, you must manage!
6. If you just want to walk fast, walk

alone; but, if you want to walk far, walk together!

Six Best Doctors in the World

1. Sunlight
2. Rest
3. Exercise
4. Diet
5. Self Confidence
6. Friends

And, finally:The nicest place to be is in someone's thoughts.
The safest place to be is in someone's prayers, and the very best place to be is...
in the hands of God.

Cold freezes Slovakia

Harsh cold weather in Slovakia with night temperatures falling as low as minus 23 C has caused difficulties mainly in the northern portions of central and eastern Slovakia. These territories also face the dangers of ice floods and are under a first-level severe weather alert. The Slovak Road Administration warns of the risk of black ice on roads and fog with visibility as low as 100 metres in the eastern Slovak Kosice region in particular.

Water bird counts in January tallied fewer water birds than usual, SOS/BirdLife's Jozef Ridzon informed the TASR press agency. Record-low levels indicate that the uncharacteristically harsh winter has driven birds away from the cold areas near rivers and other expanses of water. On the flip side, higher tallies have been recorded for some more resilient species. Over 200 ornithologists took to the wild along 2,000 kilometres of river bank and lake

shore to conduct the water bird census earlier this month.

The ongoing frost was one of the reasons why the Slovak Hydro-Meteorological Institute issued a first level smog warning for central and eastern regions earlier this week. The smog has been present here even today. The primary reasons for Slovakia's current high levels of air pollution are the use of wood and coal for heating, as well as a significantly higher number of petrol and diesel-powered cars on the roads.

Although severe cold slows the spread of various viruses, Slovakia is recording a gradual increase in influenza cases. According to reports in the Pravda daily, the flu is causing certain hospitals to experience problems in keeping up their flow of operations. Moreover, patients at this time of the year can suffer from severe acute respiratory infections. The disease requires hospitalisation and can

be life-threatening for some patients. Last week, doctors recorded almost 10 thousand people with flu, whereas in the same period in 2016, there were only over 4 thousand such patients.

Meanwhile, as many as 109 nursery, primary and secondary schools were closed last week due large numbers of ill pupils. RSI

NATO to apply pressure for increased defence spending

Slovak Foreign and European Affairs Minister Miroslav Lajčák (a Smer-SD nominee) expects

that following the inauguration of new US President Donald Trump NATO will start pushing

its member states into increasing their expenditures in the defence sector, TASR learnt on

Wednesday. Slovakia is set to allocate €998 million on defence, which represents 1.19 percent of its gross domestic product (GDP). At the NATO Summit in Wales in 2014, Slovakia committed itself to earmarking 1.6 percent of GDP for defence by 2020. However, the political agreement with NATO expects member countries to invest as much as 2 percent of GDP in the defence sector. "We expect that pressure will come and also that we'll be required to submit a credibility plan explaining when we'll reach that 2-percent threshold," said Lajčák after the Cabinet session. The

chief of Slovak diplomacy noted that the Slovak economy is among those posting the fastest growth rates within the EU and NATO. "So, even though the percentage ratio remains unchanged, in absolute figures [defence] expenditures are rising. For example, we recorded a 13-percent year-on-year hike in defence expenditures last year," said Lajčák, adding that an immediate jump to 2 percent of GDP isn't a reasonable solution. "The defence minister [Peter Gajdoš] himself said that the army isn't able to absorb that," he said.

Another seven Slovaks honoured as Righteous Among Nations

Another seven Slovaks were honoured as 'Righteous Among Nations' by representatives of Israel in Bratislava on Wednesday for their heroism in

putting their lives at risk to save fleeing Jews during WWII. The accolade was bestowed posthumously on Filip and Anna Martisek, Ondrej and Helena Hazer, František and Gizela Svrbický, and Katarína Pastorková. Their descendants received the honour from Israeli Ambassador to Slovakia Zvi Aviner Vapni and Israeli Consul in Slovakia Avital Gershon. A number of senior officials, including Slovak President Andrej Kiska, Parliamentary Chairman Andrej Danko, Justice Minister Lucia Žitňanská, Deputy Prime Minister for Investments and Informatisation Peter Pellegrini, parliamentary vice-chairs and MPs attended the ceremony in Parliament's old seat on Župné

námestie. Nearly 570 Slovaks and 27,000 people worldwide have received the highest honour given to non-Jews by Israel and the Yad Vashem Holocaust Museum for saving Jewish people during the Holocaust.

The Israeli ambassador said that human lives had no value under Nazism and that what the awardees did was often punished with cruel death, both for themselves and their families. It was the fact that they remained profoundly human even in the

darkest of times that makes them Righteous Among Nations. Their heroism was also recognised by Kiska, who said that the current generation needs to prevent the evil of fascism and Nazism from causing more pain. "Our homage to these heroes will be genuine and sincere only if we do our best to make sure that we don't need more heroes of the Righteous Among the Nations kind. I bow in respect before their deeds, and I believe that their stories will inspire all our citizens," said Kiska. In his speech, Danko extended an apology for the past and acknowledged the valour of all those who weren't afraid to help under Nazism.

CIA reported nuclear field gun in 1950s Czechoslovakia

On 17th January the US Central Intelligence Agency released approximately 800,000 declassified documents, totalling almost thirteen million pages. These are now available online at the CIA Library's website. Most of the released documents were already public; however, their accessibility was limited as they were kept in the National Archives in Maryland. Many of the released materials from the period dating

from 1947 to the 1990s refer to former Czechoslovakia. One unevaluated information report from March of 1954 suggested that the army had short range battlefield nuclear weapons based in Eastern Slovakia. Citing from the document: Reports from the Slovak garrison town of Košice indicate that the Czechoslovak Army has now, for a short time only, come into possession of an atomic field gun. The gun is reported to

be of medium caliber and smaller than the American atomic field pieces now actually in Germany. The report also implies that secret firing tests took place in the narrow passes of the Carpathian Mountains in the presence of Soviet experts. The documents released by the CIA are mainly the records of intelligence agencies and investigative studies but also include reports on alleged paranormal activity.

Interprovince and territory travel for Canadians

Government health care plans don't cover many incidentals outside of a client's home province such as an ambulance ride and out-of-pocket expenses. When clients are flying, driving, taking the train, sailing or

portaging from province to province (or territory), it's wise to recommend emergency health and medical travel insurance.

For specific details on what and how much coverage is available for out-

of-province emergency care, check with your provincial health services department. The emergency hospital and medical plan benefits that travel insurance provides are over and above what government plans cover.

Presenting this picture to your client can help them make a more informed choice when deciding to purchase coverage for trips within Canada.

UNIGLOBE ENTERPRISE TRAVEL

Blog: Is Slovak Hockey Embarrassing?

After the initial excitement of winning two games in the 2016 World Championships, the losses caused my friend to exclaim, “That’s it! I’m not watching hockey anymore! It’s embarrassing to lose so much!!”

Is losing embarrassing? It’s certainly disappointing - the point of the game is to win, after all. But every game has a winner and a loser, and there is no shame in losing after giving it your all.

There can be shame in sports though. Does Slovakia have cause for shame?

I know all about losing in sports. Oh yes. Game after game, race after race. While I did play hockey for a couple seasons, it’s actually basketball that comes to mind when thinking of Slovak hockey and losing.

Once upon a time, an undisclosed time ago, friends in highschool wanted to start a girls’ basketball team. Our school was tiny, even in the small school league we played in. Happy to have anybody willing to don a uniform and hustle, we played in the senior category despite the majority of the girls being much younger.

That first year or two, playing much more established teams, we tended to lose. A lot. We had those games when you are

so far behind you haven’t a hope in hell of even coming close, and yet you have to keep playing until the clock winds down to 0:00. And it’s even harder to keep trying when losing so badly. But we kept playing. Our coach kept spending an inordinate amount of hours coming up with plays, creating new drills, hosting team building activities, and driv-

ing to tournaments (the closest ones being hours away). And we started winning more. After I left highschool, the girls a couple years behind did pretty well. I was not a gracious loser, far from it. But despite all the losses, we could still keep our heads up. Why? We had integrity, we had sportsmanship, and we were a

team.

Does Slovak hockey have those?

Integrity - it’s not just the players, but also the people behind them. If the hockey powers are accepting bribes from rich parents so their kids will play, even at the lowest little kid level, that’s something to be ashamed of. If referees are getting bribed, that’s something to be ashamed of. If pockets are getting lined instead of talent being cultivated, that’s something to be ashamed of.

Sportsmanship - an arrogant winner is just as shameful as a temper tantruming loser. There’s a place for before-game banter but after the game should be only respect for the fight your opponent gave, win or lose.

Team - every team will have its personality clashes and disagreements (who is cattier than highschool girls?) but in the end, each player has to be willing to put those aside. Because it’s not about you. I can’t say where the Slovak hockey team stands on each of these issues. But I can say that there’s nothing to be embarrassed about by just a loss. It’s the other issues that matter.

Naomi

The world championship welcomed 74 teams of dogs

74 racers from seven countries met in the Orava village museum for the World Cup WSA and Grand Prix Zuberec 2017.

Racers from Slovakia, Czech Republic, Poland, Hungary, Germany, Luxemburg and the Netherlands competed in five categories for two days on January 14 and 15, stated director of the race Ľuboš Ocet, as quoted by the TASR newswire.

“The Grand Prix Zuberec 2017 is for non-pedigreed breeds and European sledding dogs and the World Cup WSA is for Siberian huskies, Samoyeds or Alaskan Malamutes,” explained the race director for TASR.

The Grand Prix Zuberec com-

petition has been held in Zuberec since 2004.

“The World Championship was held in Zuberec in 2012, before that some European Championships and European Cups. The World Cup is here for the first time,” said Ocet for TASR.

In the first category, one dog pulled cross-country skiers, followed by a category with two dogs pulling a sled, then four dogs per eight kilometres, six dogs per 12 kilometres and ended with eight dogs per 18 kilometres, stated Ocet for TASR.

Slovak skiers can continue competing

The skiing association will not force the racers to sign controversial statutes for now.

The representatives of the Slovak Ski Association (SLA) and ski racers have settled their dispute on the controversial document that defines the statute of a representative for now.

“This in fact means that the current season continues for the racers and we keep our fingers crossed for them,” reads the statement of SLA, as quoted by the Sme daily.

It does not mean that the problem has been solved, however. They only postponed its resolution and want to return to talks in April to make a deal before the new season begins, Sme wrote.

Slovak ski racers received a draft statute of representatives in late December

2016, with the request to sign it by December 27, otherwise they would not be allowed to continue racing. Veronika Velez-Zuzulová, Petra Vihová and brothers Adam and Andreas Žampa refused to sign it, however, claiming it was disadvantageous for them.

Eventually, SLA withdrew from its request, saying they would return to the discussion in mid-January. Subsequently, both the association and racers agreed it is necessary that the skiers finish the current season and only then discuss the statute.

Moreover, fathers of both female racers, Timotej Zuzula and Igor Vlha, presented their own proposal of the statute. The SLA took note of it on January 23, though it has not approved it yet, Sme wrote.

Members of SLA are now waiting for a meeting with Education Minister Peter Plavčan scheduled for January 26 at which they will discuss the further operation of the association. Both Plavčan and Speaker of Parliament Andrej Danko have already threatened SLA with halting finances due to disputes.

Two Slovaks among top 100 players in NHL

history

Former Slovak ice hockey players, Stan Mikita and Peter Šťastný, were listed among the top 100 players in the history of the National Hockey League. A

Committee of 58 league officials, former players and journalists announced the names at a ceremony on the eve of the all-stars game day on Saturday. The event took place on the centenary of the foundation of the league. Stan Mikita, who is now 76, played 22 seasons in the

league, all of them in Chicago Blackhawks, finishing his career in 1980. Peter Šťastný, who turned 60 last year, retired in 1995, having played 15 seasons with Quebec Nordiques, New Jersey Devils and St. Louis Blues.

THE BACK NINE

I FIRST STARTED READING THIS EMAIL AND WAS READING FAST UNTIL I REACHED THE THIRD SENTENCE. I STOPPED AND STARTED OVER READING SLOWER AND THINKING ABOUT EVERY WORD.

AND THEN IT IS WINTER

You know ... time has a way of moving quickly and catching you unaware of the passing years. It seems just yesterday that I was young, just married and embarking on my new life with my mate. Yet in a way, it seems like eons ago, and I wonder where all the years went. I know that I lived them all. I have glimpses of how it was back then and of all my hopes and dreams.

But, here it is... the back nine of my life

and it catches me by surprise...How did I get here so fast? Where did the years go and where did my youth go?

I remember well seeing older people through the years and thinking that those older people were years away from me and that I was only on the first hole and the back nine was so far off that I could not fathom it or imagine fully what it would be like.

But, here it is...my friends are retired and getting gray...they move slower and I see an older person now. Some are in better and some worse shape than me...but, I see the great change...Not like the ones that I remember who were young and vibrant...but, like me, their age is beginning to show and we are now those older folks that we used to see and never thought we'd become.

Each day now, I find that just getting a

shower is a real target for the day! And taking a nap is not a treat anymore... it's mandatory! Cause if I don't on my own free will... I just fall asleep where I sit!

And so...now I enter into this new season of my life unprepared for all the aches and pains and the loss of strength and ability to go and do things that I wish I had done but never did!! But, at least I know, that though I'm on the back nine, and I'm not sure how long it will last...this I know, that when it's over on this earth...it's over. A new adventure will begin! Yes, I have regrets. There are things I wish I hadn't done...things I should have done, but indeed, there are many things I'm happy to have done. It's all in a lifetime.

So, if you're not on the back nine yet...let me remind you, that it will be here faster than you think. So, whatever you would like to accomplish in your life please do it

quickly! Don't put things off too long!! Life goes by quickly. So, do what you can today, as you can never be sure whether you're on the back nine or not!

You have no promise that you will see all the seasons of your life...so, live for today and say all the things that you want your loved ones to remember...and hope that they appreciate and love you for all the things that you have done for them in all the years past!!

"Life" is a gift to you. The way you live your life is your gift to those who come after. Make it a fantastic one.LIVE IT WELL! ENJOY TODAY! DO SOMETHING FUN! BE HAPPY ! HAVE A GREAT DAY Remember "It is health that is real wealth and not pieces of gold and silver. LIVE HAPPILY IN 2017!

PARCELS TO SLOVAKIA

and other European countries by SEA or AIR (page 3, 16)

INTERNATIONAL TRAVEL

Travel with confidence - Travel with us!

Your next vacation is waiting for you

Building memories, one vacation at the time... Call us today and let us help you with your next vacation planning.

We will help you build those memories with luxury and adventure cruises, romantic honeymoons packages, safaris, exotic island getaways and tours. Fulfill your travel dreams with your next trip.

Contact us today for our comprehensive and up-to-date specials so we can narrow your choices for your perfect vacation.

We are looking forward to making your next trip a memorable one, so **CONTACT US TODAY** and you can get packing!

Air Canada Rouge has introduced flights to Prague, Budapest, Kosice, etc.

Reminder: As of March 15, 2016 the eTA (Electronic Travel Authorization) is in effect for visitors to Canada.

OUR ADDRESS : 600 SHERBOURNE ST. TORONTO SUITE 301 TORONTO ON M4X 1W4

(across the street of Sherbourne Subway Station) Very convenient location with subway access or parking behind the building

Please call us: (416)922-7775 or 1-877-922-8775 cell. (416)939-6118 or send an email to:

agatha@intertravel.ca or intertravel@rogers.com Follow us of Facebook: www.facebook.com/intltravel

website: www.intertravel.ca

TICO Registration # 50016556

Agatha Rondzik
416-922-7775

Julia
Rottko
905-
990-
0961

Tatiana Jantoška
416 - 626 - 9779

**Prevoz
na Slovensko
VIAC AKO 20
ROKOV
SKÚSENOSTÍ**

PREVOZ NA SLOVENSKO za bezkonkurenčnú cenu

Ochotne Vám prevezieme v kontajneroch na Slovensko
vaše autá, stroje, nábytok, či iné veci.

Sme tu pre Vás už 20 rokov.

ACCUSONIC Corp., Toronto - BS Acoustic,s.r.o., Slovensko
(905) 940 9820 e-mail: accusonic@rogers.com

Objednávka na predplatné/Subscription Form

1 rok \$75.00 do Kanady/1 Year \$75.00 in Canada

(\$100.00 do Spojených štátov/United States - \$100.00 ~ \$140.00 do iných krajín/Other countries - \$140.00)

Osobné predplatné na/Personal Subscription • 1 rok/1 year • 2 roky/ 2 years • 3 roky/3 years

Meno/Name _____

Adresa/Address _____

Mesto/City _____ Provincia/Province _____ Poštový kód/Postal Code _____ Štát/Country _____

Telefón/Telephone _____ E-mail _____

(Pre vnútornú korešpondenciu / For internal correspondence only)

Predplatné ako dar na/Gift Subscription • 1 rok/1 year • 2 roky/ 2 years • 3 roky/3 years

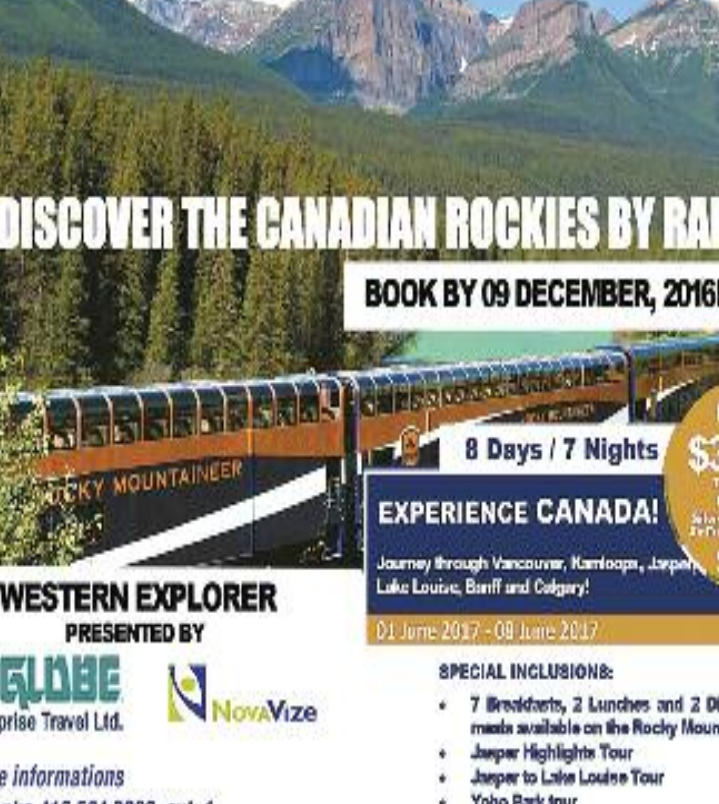
Meno/Name _____

Adresa/Address _____

Mesto/City _____ Provincia/Province _____ Poštový kód/Postal Code _____ Štát/Country _____

Prikladám sumu/ Enclosed is the sum of \$ _____ (Vystavte šek na Kanadský Slovák)/ (Cheque payable to The Canadian Slovak)

Pošlite na adresu/Mail to Kanadský Slovák, 259 Traders Blvd. East, Suite 6, Mississauga ON L4Z 2E5

DISCOVER THE CANADIAN ROCKIES BY RAIL

BOOK BY 09 DECEMBER, 2016!

8 Days / 7 Nights

FROM \$3,999*
Taxes & fees per person

EXPERIENCE CANADA!
Jasper to Lake Louise & Banff to Calgary

WESTERN EXPLORER
PRESENTED BY

UNIGLOBE
 Enterprise Travel Ltd.

NovaVize

Journey through Vancouver, Kamloops, Jasper, Lake Louise, Banff and Calgary!

01 June 2017 - 08 June 2017

SPECIAL INCLUSIONS:

- 7 Breakfasts, 2 Lunches and 2 Dinners plus meals available on the Rocky Mountaineer!
- Jasper Highlights Tour
- Jasper to Lake Louise Tour
- Yoho Park tour
- Banff Gondola
- Summit Helicopter Tour
- Accommodation as per Itinerary

For more informations
 call: Blanka 416 504 3800 ext: 1
 e-mail: blanka@premiergroup.com
novavize.ca@gmail.com

1-800-361-1010

ZÁSIELKY NA SLOVENSKO

PARCELS TO SLOVAKIA, CZECH REPUBLIC

and other European countries

BY SEA: \$3/KG
*plus delivery fee**

BY AIR: \$7/KG
*plus delivery fee**

POLIMEX

Call 1-866-POLIMEX (765-4639) or visit WWW.POLIMEX.COM
for details and parcel drop off locations across Canada.

OUR OFFICE LOCATIONS

TORONTO 141 RONSESVALLES AVE (416) 537-0000	MISSISSAUGA E. 3615 DIXIE RD., UNIT 11 (905) 238-6685	BRAMPTON 190 BOVARD DR. W. UNIT 59 (905) 451-0606
SCARBOROUGH 3482 LAWRENCE AVE. (416) 439-7132	MISSISSAUGA W. 3145 DUNDAS ST. W. UNIT 6 (905) 820-8800	HAMILTON 705 BARTON ST. EAST (905) 512-8200

WE OFFER PARCEL PICKUP FROM WITHIN THE GTA
*Some locations require a fixed order. Some are subject to the Ontario Excise Tax. **Some restrictions apply.

Th **THISTLECREEK**
HEALTH CARE LTD.

(905) 582 - 9519

Ask About Our Services:

- In-Home Health Care
- Caregivers / Companions
- Personal Support Workers
- PrePaid Short-Notice Support
- Registered Nurses
- Live Ins / Live Outs

www.thistlecreekhealthcare.net

28 Years of Honesty, Integrity & Professional Service

SOLD

REAL ESTATE
HOMeward
BROKERAGE

Luba Henderson
Broker

416 657-4188

Experience, Knowledge, Results you can count on!

E-mail: lubahenderson@sympatico.ca

OAKVILLE

meats & deli

oakvillemeats.ca

Specialize in...

Pig & Lamb Roasts

European Style Smoked Meats

Store: 905-582-7644 Yopa: 416-938-6341

467 Speers Road #10 Oakville, ON, L6K 3S7

WORLD-CLASS
SLOVAK
BEER

Zlatý Bažant
 v predajniach LCBO

The advertisement features a green glass bottle of Golden Pheasant beer and a tall glass filled with beer and a thick head of foam. Both the bottle and the glass display the Golden Pheasant logo, which consists of a red circle with a white pheasant. The background is a warm, golden-brown color with a subtle pattern of hops and barley. The text 'WORLD-CLASS SLOVAK BEER' is prominently displayed at the top, and 'Zlatý Bažant v predajniach LCBO' is written below it. The website 'www.zlatybazant.sk' is visible in the bottom left corner.